

захочення екологізації виробничої діяльності, диференціацію ціноутворення згідно з екологічним критерієм); ліквідація субсидій на використання природних та енергетичних ресурсів; розроблення та впровадження системи державного екологічного кредитування; поширення практики пільгового кредитування природоохоронних техніко-технологічних заходів під заставу майна суб'єктів господарської діяльності; запровадження цільового зворотного фінансування зібраних коштів саме товаровиробникам-забруднювачам для підтримання конкретних екологічних програм в межах законодавчого визначення адресності екологічних надходжень; концентрація коштів суб'єктів господарювання на пріоритетних напрямах охорони навколошнього природного середовища; забезпечення оптимального поєднання різних джерел фінансування заходів для підвищення ефективності використання коштів на природоохоронні заходи тощо.

Впровадження сьогодні економічних (ринкових) підходів до управління природокористуванням у нашій державі означає наукову розробку і практичне впровадження надійних економіко-правових механізмів оздоровлення природного середовища на всіх рівнях господарювання. Причому утвердження економічного механізму регулювання природокористування повинне здійснюватися шляхом не адміністративного тиску, а так би мовити, «економічного диктату», що полягає у створенні таких умов для виробничої діяльності, за яких господарюючим суб'єктам було б вигідним досягнення екологічних цілей. При цьому підтримання економічних підходів до управління природокористуванням і охороною навколошнього середовища зовсім не означає відмову від адміністративно-правових методів управління, а активно поєднується з ними.

Таким чином, для успішного виконання основних завдань національної екологічної політики на довгострокову перспективу вкрай необхідно: здійснити відповідне реформування наявної практики фінансування природоохоронних заходів в Україні одночасно з реформуванням вітчизняної системи екологічного оподаткування; запровадити „екотрудову” податкову реформу як перспективний економіко-правовий інститут, спрямований одночасно на екологічну реструктуризацію податкової системи, збереження довкілля, створення робочих місць та нарощення фінансового потенціалу країни; включити екологічну складову до програм розвитку секторів економіки; впровадити міжнародні стандарти системи управління навколошнім природним середовищем.

Виктория СЕЛИВЁРСТОВА
Донецкий национальный университет

УСЛОВИЯ СТАБИЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ОСНОВЕ АНАЛИЗА ФИНАНСОВО – ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕЗУЛЬТАТОВ

В экономике Украины важное место занимает предприятие, как самостоятельная хозяйствующая единица, главной целью которой становится производство и реализация продукции, в своё время стабильная деятельность предприятия становится гарантом его успешного функционирования в условиях рыночной экономики. А основной базой определения условий стабильности является анализ финансово – экономических результатов, который даёт возможность выработать стратегию, тактику и политику предприятия, основные направления и возможность изменений его деятельности в будущем. В свете всего вышеизложенного становится актуальным вопрос определения необходимых условий стабильной деятельности предприятия. К проблеме оценки влияния анализа финансово – экономических результатов предприятия на условия стабильного функционирования кампаний обращались отечественные и зарубежные ученые: Э. Альтман, Л. А. Бернстайн, М. И. Баканов, А. Д. Шеремет, Т.Ю.Бугаева, Е.Н. Висторобская, М. Г. Делягин, П. Карпов, В. В. Ковалев, В. И. Кошкин, Краснова В.В.,Макогон Ю.В., В. Ф. Палий, Л.Т.Снитко, Г. К. Таль, А. Н. Хорин.

Целью данной работы является общая характеристика финансовой устойчивости предприятия. Для реализации цели исследования были поставлены и решены следующие задачи: рассмотрена финансовая устойчивость предприятия на примере ООО «Монблан», дана оценка устойчивости финансового положения данного предприятия и предложения по анализу и

функционированию предприятия в целом. Объектом данного исследования является финансовая устойчивость на примере ООО «Монблан», а предметом послужили методы оценки финансово – экономических результатов деятельности предприятия ООО «Монблан». Методической основой является диалектический метод, системный и структурный подход. Теоретическую базу исследования составили труды отечественных и зарубежных экономистов по кругу изучаемых проблем, основные законодательные акты и нормативные материалы, регулирующие экономическую деятельность предприятий.

Основной материал исследования проводился на основе данных компании ООО «Монблан», которая является активным участником рынка розничной и оптовой продажи нефтепродуктов, как в Донецкой области, так и по другим регионам Украины. Для успешного функционирования компании на украинском рынке необходимо определить параметры и условия стабильности предприятия. Определить условия стабильного функционирования можно с помощью коэффициентов финансовой устойчивости, приведенных в таблице 1 [6].

Таблица 1

Коэффициенты финансовой устойчивости ООО «Монблан»

ПОКАЗАТЕЛИ	Оптим. значение	2009 год	2010 год	Изменение	2011 год	Изменение
Коэффициент автономии (независимости)	$\geq 0,5$	0,60	0,46	-0,14	0,41	-0,05
Коэффициент финансовой зависимости	$<0,5$	0,40	0,54	0,14	0,59	+0,05
Коэф. отношения заемных и собственных средств	0,6-0,8	0,66	1,17	0,51	1,44	0,27
Коэф. обеспечения собственными средствами	$>0,1$	-0,12	-0,15	-0,03	0,05	0,2
Коэффициент покрытия инвестиций	0,85-0,90	0,60	0,46	-0,14	0,41	-0,05
Коэффициент маневренности	0,3-0,5	-0,07	-0,15	-0,08	0,07	0,22
Коэффициент соотношения текущих активов и иммобилизованных средств	$>1,3$	0,55	0,89	0,33	1,63	0,74

Коэффициенты финансовой устойчивости дают возможность выявить динамику развития показателей и предпосылок изменения финансово – экономических результатов в текущем и будущем периодах, определяя границы, критерии и условия стабильного функционирования предприятия. Согласно таблице 1 соотношение заемных и собственных средств соответствует оптимальному уровню в 2009г., намного выше оптимального значения и еще увеличилось в 2011г. до 1,44. Ситуация связана с резким ростом кредиторской задолженности, следовательно финансовая ситуация ухудшилась. Коэф. обеспеченности собственными оборотными средствами на протяжении 2009, 2010гг. имеет отрицательное значение, далекое от оптимального, в 2011г. коэффициент достиг положительного значения за счет увеличения запасов и составил 0,05. Исходя из того, что коэф. покрытия инвестиций к концу 2011г. упал в 1,5 раза можно говорить о слабой финансовой устойчивости – предприятие не располагает достаточным количеством средств для покрытия инвестиций. Коэф. маневренности характеризуется отрицательной мобильностью собственных источников средств, то есть собственный капитал не используется для финансирования текущей деятельности, а полностью вложен во внеоборотные активы, а в 2011г приблизилось к оптимальному значению (0,22).

В ходе исследования была рассмотрена методика анализа финансово – экономических результатов определения условий стабильной деятельности предприятия ООО «Монблан» в современных условиях хозяйствования. Следовательно, основными задачами на данном этапе для предприятия будет являться: своевременный мониторинг основных показателей устойчивости предприятия, увеличение финансовой независимости за счёт собственных средств, укрепление своих позиций на украинском рынке нефтепродуктов, увеличение новых рынков сбыта, совершенствование технологической базы. Таким образом, проведя анализ коэффициентов финансовой устойчивости в динамике за 2009 – 2011гг. для определения условий стабильного функционирования организации можно сделать ряд следующих выводов. Основными условиями

для стабильной деятельности предприятия станут: увеличение собственного капитала, получение дополнительного финансирования, повышение ликвидности баланса, улучшение стратегии управления дебиторской и кредиторской задолженностью предприятия. Делая вывод, следует отметить, что главным условием стабильного функционирования предприятия ООО «Монблан» и принятия верных управлеченческих решений необходимо внедрить в процесс управления финансово - экономическими результатами методики финансового анализа и планирования.

Предложения. В настоящее время для достижения необходимых и оптимальных условий стабильной деятельности предприятия в современных условиях рыночной экономики в практике основных украинских предприятий проводится диагностика возможности банкротства предприятия, которая включает в себя экспресс – диагностику и фундаментальную диагностику риска наступления банкротства. Следует отметить, что только комплекс своевременной экспресс – диагностики объединённой с фундаментальными методами диагностики банкротства в единое целое сможет послужить инструментом определения детальной картины кризисных явлений финансового состояния предприятия и поможет определить необходимые условия стабильной деятельности предприятия в современных условиях хозяйствования.

Література

- 1 Ковалев, В.В., Волкова, О.Н. *Аналіз хозяйственної діяльності підприємства*: учеб. – М.: ТК Велби, Ізд-во Проспект, 2007. – 424 с.
- 2 Краснова В.В. *Управление промышленным комплексом в условиях транзитивной экономики*– Донецьк: ДонНУ, 2002. – 256 с.
- 3 Негашев, Е.В. *Аналіз фінансових підприємств в умовах ринку* / Е.В. Негашев.- М.: 2009 - 254с.
- 4 Сергеев, И.В. *Экономика предприятия: Учеб. пособие*. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2009.- 304 с.
- 5 Хозяйственный кодекс Украины//Голос України. – 2003. – 14 марта. - № 49-50
- 6 Отчётность ООО „Монблан” за 2009 – 2011гг.

Лідія СЕНІВ, Юрій МАЛИНОВСЬКИЙ

Національний університет «Львівська політехніка»

РОЛЬ ТРАНСФЕРНИХ ПЛАТЕЖІВ У СТРУКТУРІ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Економічне зростання, що розпочалось в Україні з 2000-го року, супроводжувалось підвищеннем показників рівня життя населення, найважливішими серед яких є доходи.

Серед основних джерел доходів населення України виділяють: заробітну плату, прибуток і змішаний дохід, доходи від власності, а також соціальні допомоги та інші одержані поточні трансфери [1].

Соціальні трансфери, які відігравали значну роль у формуванні структури доходів населення СРСР, і надалі залишаються важливим джерелом доходів. Вони включають пенсії, соціальні допомоги від фонду соціального страхування, інші одержані поточні трансфери тощо. Частка соціальних трансферів у структурі доходів домогосподарств у динаміці істотно збільшилась: у 2000 р.-20,9%; у 2001 р.-20,5%; у 2002 р.-39,4%; у 2003р.-39%; у 2004 р.-37,6%; у 2005 р.-40,5%; у 2006 р.-39%; у 2007 р.-37, 44%; у 2008 р.-39%; у 2009 р.-39,6%; у 2010 р.-38,5%, у 2011 р.-37,04%, за другий квартал 2012 р.-40,16%. Максимальна їх частка зафіксована у 2009 р. -40,8% від загальних джерел формування доходів, мінімальна у 2000 р. -34,8%. [1]. Тобто, це свідчить про позитивний розвиток сфери соціального захисту населення, але формує у людей психологію утриманців держави. Також, це зумовлює послаблення економічної активності і мотивації до праці населення та гальмує розвиток трудового потенціалу загалом.

На думку Н. Холода, різке зростання частки соціальних трансферів у доходах населення було спричинене наступними чинниками: 1) економічне зростання дозволило збільшити доходи бюджету, а відтак –суттєво збільшити видатки і на соціальні трансфери; 2) політична боротьба між різними політичними партіями викликала економічний популізм і соціальні видатки стали інструментом у боротьбі за голоси виборців; 3) ухвалені нові соціальні програми існували без